

УКРАЇНА

(19) UA (11) 37570 (13) A

(51) 7 A01K61/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВИНАХІДвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ВИРОЩУВАННЯ РЕМОНТУ І ПЛІДНИКІВ РОСЛИНОЇДНИХ РИБ У МАЛИХ ВОДОСХОВИЩАХ

(21) 99126970

(22) 21.12.1999

(24) 15.05.2001

(33) UA

(46) 15.05.2001, Бюл. № 4, 2001 р.

(72) Шерман Ісаак Михайлович, Краснощок Григорій Петрович, Пилипенко Юрій Володимирович

(73) Шерман Ісаак Михайлович, Краснощок Григорій Петрович, Пилипенко Юрій Володимирович

(57) Спосіб вирощування ремонту і плідників рослиноїдних риб у малих водосховищах, який поля-

гає у використанні малих водосховищ багаторічного регулювання, експлуатованих по типу товарних рибницьких господарств, щорічного зариблення стандартним рибопосадковим матеріалом білого і строкатого товстолобиків та білого амура, який **відрізняється** тим, що створює невисоку щільність зариблення – до 100 шт./га, сезонний приріст індивідуальної маси риб понад 1 кг, накопичення старших вікових груп вказаних видів риб далекосхідного комплексу внаслідок їх промислового повернення не більше 50%.

Винахід відноситься до рибного господарства, застосовується для поповнення стад ремонту і плідників білого та строкатого товстолобиків і білого амура.

Відомий спосіб вирощування ремонту і плідників рослиноїдних риб у рибницьких господарствах полягає у використанні звичайних коропових ставів різних категорій (див.: Галасуй П.Т. Ставові рибництва. - К.: Урожай, 1974. - 192 с.; Мартышев Ф.Г. Прудовое рыбоводство. - М.: Высш. шк., 1973. - 428 с.; Сабодаш В.М. Рыбоводство. - К.: Вища шк., 1983. - 200 с.). Основним критерієм ефективності вирощування вважається щорічний приріст племінного матеріалу старшого віку до 1 кг. Мінімальні показники щільності зариблення складають для білого амура і білого товстолобика по 100 шт./га, строкатого товстолобика - 50 шт./га, або в іншому співвідношенні та щільності посадки з розрахунку досягнення природної рибопродуктивності не більше 400...500 кг/га.

Недоліком цього способу є вилучення значних земельних площ під будівництво достатньої кількості ставів відповідних категорій, велика трудомісткість і дороговизна процесів, пов'язаних з регулюванням водного режиму, пересаджуванням на зимівлю та нагул, що також супроводжується травмуванням риби і зниженням її виживаності.

Найбільш широко рекомендується і застосовується другий спосіб вирощування ремонту і плідників рослиноїдних риб у полікультурі з коропом, щільність посадки якого визначається інтенсивністю годівлі штучними комбікормами (див.: Мартышев Ф.Г. Прудовое рыбоводство. - М.: Высш. шк.,

1973. - 428 с.; Чижик А.К. Выращивание растительноядных рыб. - Херсон, 1971. - 32 с.).

Крім недоліків, перелічених для першого способу, у даному способі споживання рослиноїдними рибами коронового комбікорму, невластивого для їх живлення, викликає, особливо у білого амура, ожиріння та функціональне порушення статевих залоз, що негативно впливає на якість ікри та потомства, і інколи приводить до масової загибелі риби.

В основу винаходу поставлено задачу подолання дефіциту плідників рослиноїдних риб у рибницьких господарствах.

Вирішення задачі ґрунтується на накопиченні у внутрішніх водоймах старших вікових груп рослиноїдних риб далекосхідного комплексу внаслідок не більше 50-відсоткового промислового повернення та на їх нездатності до природного відтворення поза межами ареалу.

Поставлену задачу досягають тим, що у способі вирощування ремонту і плідників рослиноїдних риб у малих водосховищах, який полягає у використанні малих водосховищ багаторічного регулювання, експлуатованих по типу товарних рибницьких господарств, щорічного зариблення стандартним рибопосадковим матеріалом білого і строкатого товстолобиків та білого амура, згідно винаходу, створюють невисоку щільність посадки - до 100 шт./га, сезонний приріст індивідуальної маси риб понад 1 кг, накопичення старших вікових груп вказаних видів риб далекосхідного комплексу внаслідок їх промислового повернення не більше 50%.

(19) UA (11) 37570 (13) A

Дослідження, спрямовані на вивчення особливостей росту і розвитку та рибоводно-біологічних характеристик, рослиноїдних риб різних популяцій, підтвердили, що дослідний матеріал ремонту і плідників із внутрішніх водойм за якісними показниками не поступається, а іноді перевершує племінний, вирощений у ставах. В узагальненому вигляді результати досліджень наводяться у таблиці (див.: Петров О.Я. Порівняльна ефективність використання плідників білого і строкатого товстолобиків у зв'язку з різними умовами формування стад плідників: Автореф. дис. – Херсон, 1996. – 25 с.).

У зв'язку з дефіцитом рибопосадкового матеріалу та значними площами малих водосховищ щільність їх зариблення рослиноїдними рибами невелика, не вичерпує їх біопродукційного потенціалу і створює виключно сприятливі умови для росту і розвитку інтродуцентів. Невисоке промислове повернення, що не перевищує 50%, дає можливість накопичувати у малих водосховищах старші вікові групи білого і строкатого товстолоби-

ка та білого амура, які досягають статевої зрілості на 5-6 роках життя. За своїми рибоводно-біологічними показниками вони не поступаються, а в деяких випадках перевершують плідників, вирощених у ставових рибницьких господарствах, не зазнають негативного впливу від внесення штучних комбикормів і мають нижчу у 2,5 раза собівартість виробництва.

Після бонітування і індивідуального добору старші вікові групи рослиноїдних риб можуть бути використаними для поповнення стад ремонту і плідників при штучному відтворенні.

Таким чином, пропонований спосіб полягає у вирощуванні ремонту і плідників рослиноїдних риб у малих водосховищах, які експлуатуються по типу товарних рибних господарств, з загальною щільністю зариблення не вище 100 шт./га, забезпечують оптимальні умови нагулу і приріст індивідуальної маси особин старшого віку більше 1 кг за рік з низькою собівартістю продукції, що знижує витрати на штучне відтворення.

Таблиця

Рибоводно-біологічна характеристика плідників рослиноїдних риб різних популяцій

Показники	Білий товстолобик		Строкатий товстолобик	
	стави	малі водосховища	стави	малі водосховища
Вік досягнення статевої зрілості, роки: ♀ ♂	6 5	5 5	7 6	6 6
Дозрівання ♀♀ після ін'єкцій, %	72,5	71,0	68,9	74,9
Робоча плодючість, тис. шт. ікринок	579,2±17,3	711,0±16,4	1049,4±23,3	1404±23,9
Відносна плодючість, тис. шт. ікринок/кг	112,9±9,1	98,1±7,5	109,4±7,8	100,9±9,2
Кількість ікринок в 1 кг, шт.	894,8±14,6	900,8±12,9	567,8±17,6	478,8±16,4
Діаметр ікринок, мм	1,26±0,0004	1,31±0,0004	1,49±0,026	1,68±0,031
Запліднюваність, %	81,6±1,45	86,2±1,48	72,0±2,03	82,2±2,09
Вихід личинок від заплідненої ікри, %	60,8±1,03	63,9±1,05	60,1±1,13	63,7±1,15
Одержано чотиридобових личинок від ♀, тис. шт.	247,7±23,34	321,0±22,9	257,3±20,34	294,2±19,97
Об'єм еякуляту, мл	8...11	6...7	4,5...5,8	3,6...4,5
Час рухливості спермій	75	61	85,5	68
Собівартість вирощування, грн./кг	3,4	1,3	3,8	1,5

ДП "Український інститут промислової власності" (Укрпатент)
Україна, 01133, Київ-133, бульв. Лесі Українки, 26
(044) 295-81-42, 295-61-97

Підписано до друку _____ 2001 р. Формат 60х84 1/8.
Обсяг _____ обл.-вид. арк. Тираж 50 прим. Зам. _____

УкрІНТЕІ, 03680, Київ-39 МСП, вул. Горького, 180.
(044) 268-25-22